

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Economía do Trabalho		Código	660G01027
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Escourido Calvo, Manuel	Correo electrónico	manuel.escourido@udc.es	
Profesorado	Escourido Calvo, Manuel	Correo electrónico	manuel.escourido@udc.es	
Web	www.erlac.es			
Descrición xeral	Marco normativo regulador de las relaciones laborales. Dirección y gestión de recursos humanos. Políticas sociolaborales. Seleccionar y gestionar información y documentación laboral. Economía y mercado de trabajo.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Marco normativo regulador das relacións laborais.
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.
A4	Dirección e xestión de recursos humanos.
A5	Políticas sociolaborais.
A6	Economía e mercado de traballo.
A9	Socioloxía do traballo e Técnicas de Investigación Social.
A10	Organización e dirección de empresas.
A11	Teoría e sistemas de relacións laborais.
A12	Historia das relacións laborais.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.
A16	Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A21	Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo.
A22	Planificación e deseño, asesoramento e xestión dos sistemas de prevención de riscos laborais.
A23	Participar na elaboración e deseño de estratexias organizativas, desenvolvendo a estratexia de recursos humanos da organización.
A24	Aplicar técnicas e tomar decisións en materia de xestión de recursos humanos (política retributiva, de selección...).
A26	Aplicar técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral.
A27	Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A32	Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.
A33	Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional.
A34	Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.

B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Habilidades nas relacións interpersoais.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B16	Liderado.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Economía e mercado de traballo. Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral. Interpretar datos e indicadores socioeconómicos. Identificar as fontes de información económica e o seu contido. Resolución de problemas. Capacidade de análise e síntesis. Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que debe afrontarse.	A1	B1	C1
	A6	B2	C2
	A10	B4	C3
	A16	B5	C4
	A18	B6	C5
	A19	B7	C6
	A22	B8	C7
	A23	B9	C8
	A26	B10	
	A31	B12	
	A33	B13	
	A34	B14	
		B15	
		B16	
		B17	

<p>Comprensión do funcionamento, interpretación e políticas a implementar nos diferentes tipos de mercado de traballo.</p> <p>Anticipación de políticas sociolaborais e os seus efectos. Coñecemento do papel dos diferentes actores do mercado de traballo (empresa, traballadores, sindicatos, gobernos, institucións, etc.)</p>	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A4	B3	C3
	A5	B4	C4
	A6	B5	C5
	A9	B6	C6
	A10	B7	C7
	A11	B8	C8
	A12	B9	
	A13	B10	
	A14	B13	
	A16	B14	
	A18	B15	
	A19	B16	
	A21		
	A22		
	A23		
	A24		
	A26		
	A27		
A31			
A32			
A33			
A34			
A35			

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Traballo, empresa e globalización económica.	<ul style="list-style-type: none"> - O funcionamento dos mercados de traballo. - O "traballo" como "mercadoría singular". - Demanda e Oferta de traballo. - Traballo e globalización económica.
TEMA 2. Conceptos, definicións e estatísticas do mercado laboral.	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción. A economía laboral como disciplina - Conceptos laborais e estatísticos básicos. - Indicadores do mercado laboral. - Fontes de información para o estudo dos mercados laborais.
TEMA 3. Enfoques teóricos para a análise do mercado laboral. Oferta, Demanda e Salarios.	<ul style="list-style-type: none"> - As aproximacións tradicionais: neoclásicos, keynesianos, marxistas e institucionalistas. - Enfoques recentes: institucionalistas, Escolas de Chicago e Cambridge, modelo matching, mercados transicionais, etc. - Oferta, Demanda e Salario desde una perspectiva teórica.
TEMA 4. Cualificación da Oferta de Traballo. O Capital Humano.	<ul style="list-style-type: none"> - Educación e emprego na teoría económica. - Teorías de mercado de traballo e política laboral. - Educación e emprego en Europa, España e Galicia.
TEMA 5. As Institucións Laborais.	<ul style="list-style-type: none"> - As Institucións Laborais: orixe e tipoloxía. - As Institucións Laborais en Europa e España.
TEMA 6. O mercado de traballo e as políticas activas de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> - Políticas laborais: fundamentos económicos. - Políticas activas de emprego: definición e características. - Estratexia e aplicación de política activas de emprego: UE e España.

TEMA 7. O mercado de traballo e as políticas pasivas de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> - Historia da protección por desemprego. - Visión teórica da prestación por desemprego. - Políticas pasivas de emprego: definición e características. <p>Políticas pasivas de emprego: UE e España.</p>
TEMA 8. Reformas estruturais na regulación laboral e flexibilidade laboral na empresa.	<ul style="list-style-type: none"> - A flexibilidade laboral: concepto, teorías e aplicacións. - Flexibilidade numérica vs. flexibilidade funcional. - As Reformas laborais: a experiencia española.
TEMA 9. A dinámica do mercado de traballo en España.	<ul style="list-style-type: none"> - Estrutura e dinámica do mercado de traballo en España. - Desequilibrios fundamentais do mercado de traballo español. - Os salarios e a negociación colectiva en España. - Indicacións para un diagnóstico do funcionamento do mercado de traballo en España.
TEMA 10. O futuro do traballo.	<ul style="list-style-type: none"> - O traballo na economía global e cibernética. - O traballo e as súas novas dimensións. - Reconfiguración do Estado de Benestar. - Transformacións organizativas e fragmentación laboral. - Traballo, consumo e benestar: un debate.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A35 A34 A33 A32 A31 A26 A24 A23 A22 A21 A19 A18 A16 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A6 A5 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 C6 C8	15	35	50
Traballos tutelados	A35 A34 A33 A32 A31 A27 A26 A24 A23 A19 A18 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A6 A5 A4 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B16 B17 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	15	35	50
Discusión dirixida	A3 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A18 A19 A31 A33 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B15 B16 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	15	25
Proba obxectiva	A18 B2 B4	5	15	20
Atención personalizada		5	0	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Traballos tutelados	O alumno levará a cabo dous traballos relacionados coa materia: un individual e un en grupo. O alumno entregará os traballos en datas sinaladas e anteriores ao examen da primeira oportunidade, que se indicará aos alumnos ao comezo do curso. Estes traballos prantexanse como aplicación dos coñecementos adquiridos, serán guiados en horario de prácticas e utilizarán de páxinas web oficiais (INE, EUROSTAT, FMI, ONU, World Bank, etc.).
Discusión dirixida	Modalidade formativa orientada á aplicación dos aprendizaxes, combinando diferentes metodoloxías: exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Discusión dirixida	Accións orientadas cara a resolución e aclaración das dúbidas, cuestión e prantexamentos do alumnado, en relación coa materia. As adaptacións curriculares para estudantes con discapacidade ou con necesidades educativas específicas serán pautadas poa Comisión de Docencia do centro, previo informe do PAT.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A35 A34 A33 A32 A31 A27 A26 A24 A23 A19 A18 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A6 A5 A4 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B16 B17 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización de traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos. Resolución de exercicios e supostos que deberá entregar o estudante aos profesores. 1 traballo individual = 20%. 1 traballo en grupo = 20%. Asistencia, participación, probas e debates en sesións teóricas e de exposicións = 10%	50
Proba obxectiva	A18 B2 B4	Consistirá nun exame escrito con preguntas tipo test e preguntas a desenvolver, relacionadas cos contidos teóricos e prácticos da asignatura e cos contidos expostos e debatidos polos alumnos nas clases, a partir dos traballos individuais e grupais.	50

Observacións avaliación

Para superar a asignatura é necesario acadar un mínimo de 50 puntos.

Como alternativa, aquel alumnado que non poida facer un normal seguemento da asignatura, por ter recoñecida a Dispensa de Docencia, poderá optar por examinarse nunha proba obxectiva durante os periodos de avaliación oficialmente establecidos; o valor de dita proba supón o 100% da calificación. De non acadar o 50% do total da calificación en dita proba, a materia constará como suspensa na convocatoria ordinaria e o alumnado poderá voltar a examinarse na segunda oportunidade (normalmente Xullo), donde a metodoloxía de avaliación será unha proba obxectiva por valor do 100% da calificación, versando sobre os contidos tanto teóricos como prácticos do programa da materia.

Todo o alumnado deberá explicitar ao profesor mediante mail, ou a través das fichas de estudante (en caso de que se requiran) se teñen solicitado a dispensa e se esta se lles foi concedida, debendo consignar se a súa avaliación é continua ou mediante proba obxectiva final (DISPENSA).

O ALUMNADO NON PODE SER AVALIADO POR AVALIACIÓN CONTINUA E SIMULTÁNEAMENTE POR PROBA OBXECTIVA FINAL (DISPENSA)

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - McConell, C., Brue, S. y Macpherson, D.A. (2007). Economía Laboral. Madrid, McGraw Hill - Palacio, J.I. y Álvarez, C. (2004). El mercado de trabajo: análisis y políticas. Madrid, Akal <p>Bibliografía básica que se adapta perfectamente ao programa da asignatura.</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Hamermesh, D. y Rees, A. (1984). Economía del trabajo y los salarios. - Lasiera, J.M., Murayama, C., Ruesga, S.M. (Coord.) (2002). Economía del trabajo y política laboral. Madrid, Pirámide - Hernández, C. y Carrasco, J.A. (2005). Ejercicios de Economía Laboral. Madrid, McGraw Hill - Becker, G. (1983). El capital humano. Madrid, Alianza - Toharia, L., C. Albert, I. Cebrián, C. García-Serrano, I. García-Mainar, M.A. Malo, G. Moreno y E.Vi (1998). El mercado de trabajo en España. Madrid, McGraw Hill - Toharia, L. (editor) (1983). El mercado de trabajo: teorías y aplicaciones. - Fina, L. (2001). El reto del empleo. Madrid, McGraw Hill - Fujii, G. (Coordinador) (2004). El trabajo en un mundo globalizado. Madrid, Pirámide - Gallego, J.R., Nácher, J. coords, (2001). Elementos básicos de Economía. Un análisis institucional. Valencia, Tirant lo Blanch - Alonso, A. y P. Bouso (1996). Introducción práctica a la economía laboral. Pontevedra, Ilustre Colegio de Graduados Sociales - Ashenfelter, O.C. y Layard, R. (comps) (1991). Manual de Economía del Trabajo, vols. I y II. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social - Fina, L. (2001). Mercado de trabajo y políticas de empleo. Madrid, Consejo Economico y Social - Ehrenberg, R. y R. Smith (2001). Modern Labor Economics. Theory and Public Policy (7ªed.). Nueva York, Addison Wesley Longman - Recio, A. (1997). Trabajo, personas, mercados. Manual de Economía Laboral. Barcelona, Icaria - Becker, G. (1987). Tratado sobre la familia. Madrid, Alianza - Organización Mundial del Trabajo (). www.ilo.org . - Instituto Nacional de Empleo (). www.inem.es . - Ministerio de Trabajo (). www.mtas.es . - Seguridad Social (). www.seg-social.es.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á Economía/660G01002

Economía e Empresa/660G01007

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Economía Española/660G01025

Materias que continúan o temario

Observacións

O contido de Economía do Traballo esixe un coñecemento previo do análise micro e macroeconómico e da economía e os mercados en xeral, así como do comportamento do consumidor e do produtor. Asimesmo resulta apropiado ter unha visión global dos distintos sectores da economía española.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías